

Bohoslužba 14. 5. 2023

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.

Milost Ježíše Krista, našeho Pána pro nás vzkříšeného, ať je s vámi se všemi.

Introit: Pojd'te, slyšte, všichni bohobojní, budu vám vyprávět, co mi Bůh prokázal. Svými ústy jsem volával k němu, svým jazykem jsem ho vyvyšoval. Bůh slyšel, mé modlitbě věnoval pozornost. (Žalm 66,16–17.19)

Pozdrav

Píseň: 533

Modlitba: Milosrdný Bože, zaslíbil jsi nám, že nám dáš, zač budeme prosit ve jménu tvého Syna. Smíme k Tobě volat, svěřovat se Ti se svými starostmi i radostmi, s potřebami našich blízkých i celého světa. Často však nevíme, zač se máme modlit. Pomoz nám, když jsou naše prosby i děkování zasazeny únavou. Pomoz prosíme naší slabosti svým svatým Duchem. Nauč nás správně se modlit, abychom všechnu pomoc očekávali od tebe. A dej, ať prožíváme velikonoční dobu tak opravdově, aby se naše spojení se vzkříšeným Kristem trvale projevovalo v celém našem životě. Vyslyš nás kvůli Ježíši Kristu a daruj nám pokoj a spásu v něm, který s tebou a s Duchem svatým žije a vládne od věků navěky. Amen.

1. čtení: Skutky 17,22–31

Píseň: 238

2. čtení: Jan 14,15–21

Kázání

Vracíme se do večeradla, kde Ježíš připravuje svoje učedníky na to, co bude, až on tady nebude. Je to příhodné čtení pro tuto dobu, kdy se nacházíme v době mezi Velikonocemi a svátkem nanebevstoupení Páně, který připadá na následující čtvrtek. A také před svatodušními svátky. Ježíš nezanechá nenechá své žáky samotné a bezradné, nebudou muset pouze vzpomínat, žít z minulosti. Nestanou se sirotky. On sice odejde jako tělesná bytost z tohoto světa, ale pošle za sebe náhradu. Nám po odchodu někoho blízkého nezůstane nic lepšího než vzpomínky a osobní předměty, které jej připomínají. V případě Ježíšově je tomu ale jinak. Vzpomínka je málo. Přijde zástupce – a více než to – ten, kdo zprostředkuje jeho přítomnost. Ježíšův odchod tak znamená zároveň jeho nový příchod. Ta podoba Ježíšovy nové přítomnosti v tomto světě, mezi jeho lidmi, se nazývá Duch svatý. Janovo evangelium mu však dává ještě zvláštní označení: ekumenický překlad jej nazývá Přímluvcem. Ale toto na významy bohaté slovo je možné přeložit také jinak: Utěšitel, Pomocník, Obhájce... A těžko z nich vybrat ten nejpřiléhavější výraz.

Když Ježíš slibuje, že požádá Otce, aby poslal učedníkům jiného Přímluvce, dá se z toho usuzovat, že tím prvním Přímluvcem byl on sám. Duch svatý tedy plní úkoly, které měl na zemi Ježíš. Jeho tělesná nepřítomnost tedy neznamená ztrátu, ochuzení učedníků ani jejich nástupců až do dnešních dnů. Ježíš tak v jistém smyslu zůstává i po svém odchodu k Bohu uprostřed nich. Právě Duch svatý bude učedníky ujišťovat o tom, že ani v nové situaci nejsou sirotky. Nejsou dětmi, které zůstaly samy a nikdo je nechce, nikdo se k nim nehlásí.

Možná si tuto změnu podoby Ježíšovy přítomnosti, která má přijít učedníkům k duhu, můžeme představit jako přechod mladého člověka do dospělosti. Malé děti se bez rodičů těžko obejdou, ale s postupným růstem a stárnutím se od nich naučí odpoutávat. A jednou by se měly osamostatnit. Přesto se nestávají sirotky. Když se někdo i v dospělosti urputně drží máminy sukně, není něco v pořádku. Určitě se hodí mít i v dospělosti rodiče nablízku či s nimi udržovat alespoň dobré vztahy – dokáží pomoci, poradit, pohlídat děti... Ale zralý člověk se musí učit jednat samostatně a být za sebe odpovědný, utvářet svůj život. Tak i učedníci nemají Ježíše na dosah jako dříve, kdy dělali to, co jim řekl a byli skutečně učedníky, žáky. Nyní se z nich ale mají stát ti, kdo budou rozvíjet to, co od Ježíše dostali a co se od něj naučili. Mají se stát tvůrčími bytostmi, které nesou Ježíšovo dílo dál. Avšak Ježíš jim skrze Ducha, Pomocníka, bude nablízku jako rodič bývá nablízku i dospělým dětem, když to potřebují.

Jakým způsobem se však Ježíšova nová přítomnost projevuje, jak ji lze poznat? Na tuto otázku lze odpovědět vícero způsoby. Jednak se Ježíšova přítomnost mezi jeho učedníky projevuje láskou. Láskou, kterou on miluje je a kterou se pak oni mají milovat navzájem. Když Ježíš mluví o zachovávaní jeho přikázání, pak tím nejpřednějším z nich je právě láska.

Mluví-li se o něm i o Duchu jako o Přímluvcích, Zastáncích, pak na jeho přítomnost můžeme rozpoznávat v tom, když jsme schopni přimlouvav se za svět, za druhé, když nám potřeby jiných nejsou ukradené. Ale také dodržování jeho pokynů slouží jako důkaz jeho přítomnosti: v provádění jeho instrukcí v praxi, tam, kde se počítá s Ježíšovou přítomností, se projevuje jeho přítomnost.

Boží Duch může působit různými způsoby. Jak ho ale odlišit od jiných duchů, od toho, co je zlé? Nemusí to být jednoduché. Černá s bílou se mohou smíchat. A co pak? Duchy je třeba rozlišovat podle toho, jak jejich působení odpovídá Ježíšovu příkladu. Nakolik se shoduje s jednáním a stylem pozemského Ježíše. Ježíš je tak absolutní normou pro jednání křesťana i pro hodnocení toho, co nás pohání a inspiruje. Vždyť Duch svatý jako jeho nová přítomnost ve světě nemůže stát proti takovému Ježíši, jaký se projevil během svého pozemského působení. Janovský jazyk zní v tomto oddíle (a nejen zde) dost výlučně a vyhroceně: na jedné straně se nacházejí učedníci, ti vyvolení, a proti nim pak „svět“. Církvi i jednotlivým jejím členům hrozí dvojí nebezpečí: Buď se stanou příliš světskými a přijdou o svoji odlišnost, nebo naopak budou světem pohrdat a uzavřou se před ním jako ti správní, vyvolení, jako ti jediní, kteří už mají všechno jisté. A ostatní jsou proto mimo hru. Janovo evangelium nás může spíše svádět k zaujetí té druhé pozice. Identitu jeho čtenářů či posluchačů takové jednoznačné výroky mohly posilovat, nicméně podobné vnímání Ježíšova záměru by ani na základě tohoto evangelia nebylo správné. Je důležité číst Bibli v kontextu. Proto si stačí vzpomenout na některé Ježíšovy výroky ze samotného Janova evangelia, např. o Boží lásce ke světu ze snad nejznámějšího biblického verše nebo z jeho pokračování, kde Ježíš říká, že nebyl poslán proto, aby svět soudil, ale aby ho zachránil. Ježíš zve k víře, kruh jeho následovníků není neprodyšně a jednou provždy uzavřen. A pro nás stále zůstávají otázky, nakolik jsme my sami zapleteni do světa v tom negativním významu a také, jestli se nemáme od světa čemu naučit. Vždyť Duch vane, kudy chce, i mimo církev.

Píseň: 589

Přímluvy

Bože, náš nebeský Otče, ty jsi bohatý na milosrdenství a lásku, proto se obracíme k tobě a předkládáme ti svoje modlitby s prosbou Pane, smiluj se:

- za církev, která se shromažďuje kolem vzkříšeného Krista, aby předávala světu pokoj a dobro a vnímala povzbudivou přítomnost Ducha svatého. Prosme Pána: Pane, smiluj se.

- za lidi, kteří jsou sami i za všechny, jimž se život v partnerství nedaří, aby církevní společenství bylo jejich oporou a posilou. Prosme Pána: Pane, smiluj se.
- za studenty před státnicemi a maturitami i za všechny lidi vystavené velkým nárokům, aby zvládli unést, co je na ně naloženo. Prosme Pána: Pane, smiluj se.
- za naše sestry a bratry pronásledované kvůli víře v Krista, aby si nepřipadali jako sirotci uprostřed nepřátelského okolí, ale aby zakoušeli podporu jiných křesťanů a sílu Božího Ducha. Prosme Pána: Pane, smiluj se.
- za lidi mocné i nemocné, za lidi bohaté i prázdné, za všechny bojácné i troufalé, aby se otevřeli velikonočnímu poselství o vzkříšeném Kristu. Prosme Pána: Pane, smiluj se.
- děkujeme za naše rodiny, dnes zvláště za maminky a babičky, za to, co nám předaly a prosíme, aby naše rodiny byly místem lásky a pokoje. Prosme Pána: Pane, smiluj se.

Tichá modlitba

Modlitba Páně

Píseň: 404

Ohlášky

- V kanceláři můžete do konce května přispívat na sbírku Jeronymovy jednoty.
- V úterý od 10 hod. se konají bohoslužby v Diakonii.
- Ve čtvrtek od 17:15 bude probíhat setkání střední generace. Náboženství se momentálně nekoná v obvyklé podobě setkávání na faře.
- V neděli se od 9:00 sejdeme k bohoslužbám a nedělní škole, probíhat bude také seniorátní den rodin v Semonicích, kam jsme všichni zváni.
- V následující týdnech proběhne výmalba kostela. Scházet se budeme na faře.
- Narozeniny oslaví v novém týdnu Jaroslava Bosáková a Matěj Mostecký. Přejeme jim Boží požehnání a vše dobré.

Poslání: Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. (Filipským 4,6)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, nechť střeží vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši.

Píseň: 548